

JANINA CZUBIŃSKA

ur. 1920; Reutlingen

Miejsce i czas wydarzeń	Rzeczyca Księża, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Rzeczyca Księża, II wojna światowa, partyzanci, pomoc partyzantom, Gwardia Ludowa, konspiracja, Andrzej Michałowski

Konspiracja w Gwardii Ludowej

Należałam do Gwardii Ludowej, później była to Armia Ludowa, bo u nas w okolicy nie było Armii Krajowej. Pomagało się partyzantom, przekazywaliśmy wiadomości. Mój młodszy brat, Edzio, też chodził z wiadomościami, był łącznikiem. Pomagałyśmy tym partyzantom z mamą, i w ogóle całą rodziną: pranie, gotowanie, opatrywanie ran; było przecież wielu rannych.

Jeden uciekł z pociągu, jak go wieźli do niewoli, nazywał się Andrzej Michałowski, dobrze mówił po polsku, bo gdzieś tam z kresów pochodził. Odbił stopy, długo mu te nogi leczyłyśmy z mamą, opatrywałyśmy, bo to ropiało, ale przeżył i poszedł do partyzantki. Później nasi partyzanci już o tym wiedzieli, dlatego przysyłali nieraz do nas kogoś, czy przywozili rannego, czy kogoś z wiadomością. Raz przyszedł cały sztab, rozłożyli się u nas w mieszkaniu. Jeszcze niektórzy z nich żyją. A ten partyzant, jak już mógł dobrze chodzić, poszedł w las z partyzantką i szukał śmierci, bo zakochał się we mnie, a ja już byłam mężatką, miałam dziecko. Mówię mu, że nie można, mam męża, dziecko, a on mówi: „Człowiek wszystko może, tylko fruwać w powietrzu nie może” – tak się wyraził. Ale upłynął jakiś czas, on już był w tej partyzantce, walczyli w janowskich lasach, głośne bitwy tam były. Po jednej bitwie trupy wisiały na drzewach. Jak ci partyzanci u nas przebywali, to któryś mi powiedział, że już przez samo to, że udzielałam im pomocy, że przekazywałam wiadomości itd. – włączyli mnie do tej Gwardii Ludowej, mam decyzję z Lublina.

Data i miejsce nagrania	2009-04-22, Kraśnik
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Monika Śliwińska, Elżbieta Zasempa
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"